

NijkampConsult

**Juridische aspecten passend
onderwijs**

Studieochtend Harry Nijkamp

9 april 2015

info@nijkampconsult.nl

06-55262212

Programma

- Wat is zorgplicht?
- Wanneer start zorgplicht?
- Waarop letten bij zorgplicht?
- Welke stappen bij zorgplicht?
- Rechtsbescherming ouders
- Ontwikkelingsperspectief (OPP)
- Grenzen aan zorgplicht (verwijzing, schorsing, verwijdering)
- Jurisprudentie

Wat is zorgplicht?

- Schoolbestuur heeft plicht om passend aanbod te bieden bij leerling die extra ondersteuning behoeft
  - Eigen school(bestuur)
  - Tussenvoorziening (bv OPDC nieuw voor PO!)
  - Andere basisschool
  - Sbo/SO-school
- School moet evt shoppen en niet de ouders
- School mag niet volstaan met verwijzen naar andere school!!
- School schakelt waar nodig het SWv om te komen tot passend aanbod aan ouders
  - TLV vragen bij so-school
  - Aanvragen arrangement

Wanneer start zorgplicht?

- Zorgplicht gaat in wanneer extra ondersteuning voor leerling nodig is.
- Zorgplicht geldt voor ingeschreven leerlingen en voor leerlingen die zijn aangemeld en waarbij vermoeden is van extra ondersteuning.
- Zorgplicht geldt ook bij aanmelding van leerling die elders al is ingeschreven en daar extra ondersteuning geniet!!

Voor regulier onderwijs niet in wet geregeld wanneer sprake is van extra ondersteuning (zie ondersteuningsplan swv)

Zorgplicht

- Voor de volgende leerlingen moeten scholen verplicht een ontwikkelingsperspectief (OPP) opstellen:
  - leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs
  - leerlingen in het praktijkonderwijs
  - leerlingen in het speciaal basisonderwijs
  - leerlingen die extra ondersteuning krijgen in het regulier basis- en voortgezet onderwijs
- Reguliere basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs hoeven geen ontwikkelingsperspectief op te stellen voor leerlingen die ondersteuning krijgen die in het reguliere (basis)ondersteuningsaanbod zit, zoals begeleiding bij dyslexie of kortdurende remedial teaching. Ook niet verplicht bij lwoo. Wel bij tijdelijke plaatsing in opdc.
- Wettelijk verplichte registratie II met OPP door school!! (DUO)

Zorgplicht geldt niet bij:

- Weigering toelating om andere redenen, waaronder:
  - Geen plaatsruimte (wachtlust)
  - Ouders weigeren grondslag school te respecteren/onderschrijven
  - Leerling is niet geschikt om dit type onderwijs te volgen (bao-advies, onderwijskundig rapport)

Zorgplicht: passend aanbod bij extra ondersteuning

- Zorgplicht start bij aanmelding school (bao, sbo, so-school)
- Altijd onderzoeksplicht, en zoeken naar passend aanbod
- Pas weigering toelating nadat passend aanbod is gedaan met inachtneming van:
  - Ondersteuningsbehoefte leerling ((on) mogelijkheden IIn)
  - Schoolondersteuningsprofiel ((on)mogelijkheden school)
- Schoolbestuur zorgplicht en vindt voor IIn passende plek op:
  - Eigen school
  - Andere school (eigen of ander schoolbestuur)
  - Tussenvoorziening (tijdelijk)
  - Sbo/so-school
- Ouders kunnen bezwaar maken bij schoolbestuur aanmelding
- Ouders kunnen naar Tijdelijke geschillencommissie Toelating en Verwijdering
- Ouders kunnen naar rechter of naar College rechten van de mens

Rechtstreekse instroom SBO/SO

- Ouder kan rechtstreeks toelating verzoeken tot sbo/so
- Geen toelating zonder toelaatbaarheid (immers II met extra ondersteuning)
- Sbo/so dient verzoek tot toelaatbaarheid in bij swv
- Bij positief oordeel volgt toelating

- SBO-school mag leerling uit eigen verband niet weigeren op denominatieve gronden (tenzij ouders verklaren grondslag niet te respecteren)

- Ouder kan kiezen voor sbo buiten eigen swv; sbo moet toelaatbaarheid vragen bij swv van herkomst; ook swv van nieuw sbo moet tlv afgeven

Procedure zorgplicht

- Ouders dienen schriftelijk verzoek om toelating
  - Beide ouders ondertekenen of 1 ouder verklaart mede te tekenen namens andere ouder belast met ouderlijk gezag (naar waarheid laten invullen)
  - Ouders vragen om machtiging onderzoeken op te vragen bij met name genoemde disciplines
- Ouders moeten aangeven bij welke scholen tevens om toelating is verzocht, **school van 1^e voorkeur** aangeven (uitspraak!)
- Ouders moeten vermoeden behoefte extra ondersteuning aangeven
- Er is plaats op de school
- Ouders respecteren grondslag
- Schoolbestuur beoordeelt of extra ondersteuning voor kind nodig is en verzoeken ouders evt. om extra informatie
- School heeft altijd ONDERZOEKSPLICHT

Vervolg procedure toelating

- *Bij onvoldoende info voor beslissing over aanmelding termijn geven voor aanvullen informatie*
- *Geen aanvulling: gevolg aanmelding wordt niet in behandeling genomen*
- *Onvoldoende aanvulling: binnen 4 weken na aanvulling besluit niet behandeling nemen aanmelding*
- *(beslistermijn schoolbestuur wordt opgeschort gedurende periode dat ouders niet hebben aangevuld)*

- Schoolbestuur beslist binnen 6 weken na aanmelding
- Eventueel uitstel met extra 4 weken (meedelen aan ouders)
- Schoolbestuur moet beslissing nemen met informatie die voor handen is

Vervolg procedure toelating

- Stel bao-school vindt andere bao-school passend:
- Rekening houden met voorkeur ouders:
  - Thuisnabijheid
  - richting
- (*Kamerstukken II 2011/12, 33 106, p. 3, p. 17*).

- Ouders op basis hiervan passend aanbod doen (na check of andere school bereid is tot toelating)
- Altijd eerst onderzoeksplicht EIGEN school, dan pas verwijzen naar andere school.

Vervolg procedure toelating

- Mogelijke routes:
  - Ouders melden aan bij:
    - bao-school
    - sbo-school
    - so-school
  - School van aanmelding moet dossier compleet krijgen (onderzoeksplicht)
  - Passende plek bepalen en tlv aanvragen + **overleg met ouders!!!**
  - **TLV aanvragen kan zonder instemming van ouders**
  - Voorbeeld: bao-school vraagt tlv aan voor plaatsing op cluster 4
  - Leidt tot niet-plaatsing op bao en verwijzing naar cluster 4
  - Besluit tot weigering toelating is besluit vatbaar voor bezwaar en beroep en gang naar geschillencommissie.

TLV-procedure via bao-school

- bao-school wil verwijzen ivm handelingsverlegenheid
- bao-school heeft zorgplicht
- Treedt in overleg met ouders voor aanvragen tlv
- Bij geen akkoord ouders, zienswijze ouders opnemen, wel tlv aanvragen
- Na tlv, ouders verwijzen naar so
- Bij geschil: ouders richting geschillencommissie
- Bij onhoudbare situatie: verwijdering
- Ouders in bezwaar en beroep

Tijdelijke plaatsing

- Geen beslissing binnen 10 weken, volgt tijdelijke plaatsing tot definitieve beslissing is genomen
- Tijdelijke plaatsing is inschrijving!
- Na onderzoek:
  - Beslissing tot definitieve toelating: leerling blijft
  - Beslissing tot verwijdering: leerling uitschrijven (ander passend aanbod)
  - Beslissing tot aanmelding niet behandelen: leerling uitschrijven

Ontwikkelingsperspectief

- Ontwikkelingsperspectief maken voor leerlingen met extra ondersteuning: **registratie in BRON!!**
  - Bevat beschrijving extra ondersteuning/evt afwijkende leerlijn
  - Op overeenstemming gericht overleg met ouders
  - Ouders kunnen klacht indienen bij SB wanneer niet eens met manier ondersteuning wordt uitgevoerd
  - Ouders kunnen naar geschillencommissie passend onderwijs (geen bindend oordeel), rechter en/of College rechten van de mens
  - Binnen 6 weken na inschrijving opstellen
  - Tenminste 1 keer per jaar evalueren met ouders
  - Schoolbestuur KAN perspectief bijstellen na overleg met ouders
  - *NB reparatiewetgeving in de maak: in overleg met ouders*

Symbiose:maatwerkarrangement

- Leerling ingeschreven in so, maar volgt deel van de week onderwijs in bao
- Symbiose-overeenkomst tussen schoolbesturen
- Verdeling uren per week tussen speciaal en regulier onderwijs is vrij (amvb,Stb 2014, 95)
- Afspraken in ontwikkelingsperspectief leerling opnemen
- School inschrijving blijft verantwoordelijk voor opbrengsten/halen ontw.perspectief etc.

Schorsing in de WPO en WEC

- itt tot WVO had schorsing in WPO en WEC nog geen wettelijke status
- Schoolbestuur kan max 1 week schorsen, met redenen
- Besluit tot schorsing schriftelijk meedelen aan ouders
- Bij schorsing langer dan 1 dag inspectie op de hoogte stellen
- Schorsing is geoorloofd verzuim (dus geen thuiszitter!)
- Beleid:
  - Time-out protocol

Gronden voor schorsing (jurisprudentie)

- Ernstige verstoring van het onderwijsproces (orde, voortgang les)
- Veiligheid van leerlingen en/of leerkracht in gevaar (grensoverschrijdend gedrag leerling)
- Wangedrag ouder (grensoverschrijdend gedrag, evt in combinatie met aangifte door school)

Onwettig verzuim en zorgplicht

- Absolute thuiszitter
  - Vergelijking GBA en BRON; leerplichtambtenaar
  - Uitschrijven II: BRON. BRON geeft door aan gemeenten die in- en uitschrijven vergelijken
- Relatieve thuiszitter (4 weken) zonder onderwijsvrijstelling
  - Melding leerplicht bij 16 uur verzuim in 4 weken,
Anders bestuurlijke boete voor directeur school
  - Onderwijs moet doorgaan, inspanningsverplichting

Weigering toelating vanaf 1-8-2014 bij extra ondersteuning

- CASUS: school wil verwijzen naar so maar ouders willen niet
- *Passend aanbod doen andere school*
- *Evt toelaatbaarheid aanvragen bij SWV, met zienswijze ouders*
  - *Akkoord toelating vragen aan vso school (school verklaart bereid te zijn tot toelating)*
- Schriftelijk gemotiveerde beslissing schoolbestuur
- Uiterlijk binnen 3 maanden na ontvangst verzoek tot toelating
- Binnen 6 weken bezwaarschrift bij schoolbestuur
- *Ouders vragen oordeel Geschillencommissie Passend Onderwijs*
- Horen ouders bij Cie en schoolbestuur
- Binnen 4 weken beslissing op bezwaar door schoolbestuur
(niet eerder dan nadat Cie Passend onderwijs heeft geoordeeld)

Verwijdering bij extra ondersteuning

- Casus: problematiek leerling verergert, bao/sbo-school is handelingsverlegen, wil verwijzen naar cluster 4, ouders willen niet
- Verwijdering, stappen:
  - *Passend aanbod doen aan ouders*
    - *Toelaatbaarheid aanvragen bij SWV*
    - *Zienswijze ouders opnemen in aanvraag*
    - *vso school verklaart bereid te zijn tot toelating*
  - Voornemen tot verwijdering (evt voorafgegaan door schorsing, max 1 week)
  - Horen ouders
  - Besluit tot verwijdering
  - Bezwaarmogelijkheid ouders 6 weken
  - Ouders vragen oordeel Gesch.cie passend onderwijs
  - Beslissing op bezwaar binnen 4 weken (pas na oordeel cie), vooraf horen van ouders

Rechtsmiddelen voor ouders bij geschil met school

- Bezwaar tegen weigering toelating of verwijdering bij schoolbestuur
- Geschillencommissie Passend Onderwijs (*niet bindend*)
- College Rechten van de Mens (*niet bindend*)
- Civiele Rechter/Bestuursrechter
(kort geding/voorlopige voorziening)
- Onderwijsconsulenten
- Klacht inzake bejegening: Landelijke Klachtencommissie

Geschillencommissie Passend Onderwijs

Landelijke geschillencommissie bij geschil school en ouders over:

- Passend aanbod (extra ondersteuning)
  - Weigering toelating na passend aanbod
  - Verwijdering leerling
  - Ontwikkelingsperspectief
- Type geschillen:
    - Ouder wil naar bao-school, bao-school verwijst naar andere bao of sbo/so
    - school kan vereiste zorg niet meer bieden en verwijst naar andere bao of sbo/so
    - Binnen 10 weken uitspraak, **rekening houdend met schoolondersteuningsprofiel en ondersteuningsplan SWV**
  - Oordeel is niet bindend wel gezaghebbend voor schoolbestuur
  - Als SB afwijkt van oordeel, moet dit worden vermeld in beslissing
  - www.onderwijsgeschillen.nl

College voor de Rechten van de Mens

- Wijziging wet gelijke behandeling op grond van handicap (WGBH/CZ):
  - Handicap geen weigeringsgrond voor VO
  - Wel weigeren bij gebrek aan noodzakelijke voorzieningen en **geen redelijke** aanpassing beschikbaar (binnen SWV oplossing zoeken)
  - Ouder kan naar College Rechten van de Mens stappen
  - Geen bindend oordeel, wel gezaghebbend oordeel
  - www.mensenrechten.nl

Onderwijsconsulenten

- Geven advies bij plaatsing van leerlingen met extra ondersteuning (dreigend geschil)
- Onafhankelijke bemiddeling tussen school en ouders, gericht op voorkomen geschil
- www.onderwijsconsulenten.nl

Beleid zorgplicht

- Beschikt SWV of school over praktische informatiegids voor ouders:
  - Basis- en extra ondersteuning
  - Stappenplan school bij passend aanbod
  - Rol SWV (deskundigenadvies/toelaatbaarheid)
  - Rechtsmiddelen ouders
  - Publieksversie schoolondersteuningsprofiel

Schoolondersteuningsprofiel

- Belangrijk toetsdocument bij geschillen!
  - Wat kan de school bieden?
  - Wat valt onder basis/extra ondersteuning?
  - Waar liggen de grenzen van de school?

Dus niet teveel beloven!

School moet het kunnen waarmaken!

Beleid rond zorgplicht:

- In ondersteuningsprofiel/schoolgids ook regelen:
- Communicatie met ouders
  - Partnerschap (gezamenlijk belang: maximale kansen voor kinderen, referentiekader)
  - Informatieplicht school richting ouders en omgekeerd
  - Benutten deskundigheid/informatie ouders
  - Ouders betrekken bij elke stap (in toelating, onderzoek, beslissing, ontwikkelingsperspectief)
  - Wat verwachten wij van ouders?
  - Wat mogen ouders van school verwachten?

Jurisprudentie

- Uitspraken geschillencie passend onderwijs
- **15-1-2015:** school van eerste aanmelding heeft zorgplicht (schoolbestuur 2^e aanmelding hoeft nog niets te doen zolang nog geen besluit op 1^e aanmelding, afspraken tussen besturen toegestaan hierover)
- **12-1-2015:** bao-school handelingsverlegen met 2 broers. Wil plaatsing op sbo en daghulpvoorziening afdwingen bij ouders en neemt besluit tot verwijdering. Geen OPP opgesteld. Oordeel:
- School moet eerst OPP opstellen, kan pas handelingsverlegen zijn op basis van uitvoering OPP. Later wel OPP opgesteld, maar zonder op overeenstemming gericht overleg met ouders. In OPP ook niets opgenomen over extra begeleiding afgestemd op onderwijsbehoefte (perspectiefdeel en handelingsdeel). OPP mist elke grondslag daardoor. Conclusie handelingsverlegenheid is voorbarig. Cie adviseert besluiten in te trekken.

Jurisprudentie geschiede passend onderwijs

- 18-12-2014
- Bao-school verwijst II met pdd-nos naar havo/vwo. Ouders twifelen, laten psych. Onderzoek doen: zoek kleine school, met kleine groepen, veel begeleiding nodig, structuur etc. CITO 545, dysharmonisch profiel: verbaal 115, performaal 75. Veel gepest, weinig weerbaar. In bao heeft II. Geen rugzak gehad (eigen tempo, huiswerkbegeleiding).
- Ouders overleggen met SWV voor beste plek. In overleg met SWV wordt gekozen voor aanmelding bij VO (kleine mavo dichtbij huis).
- Toelatingsverzoek bij mavo. Mavo wijst verzoek af:
  - Bij e-mail van 2 oktober 2014 heeft de onderbouwcoördinator van Mavo C aan de basisschool meegedeeld: “Wij hebben besloten dat het niet wenselijk is om deze leerling nu te plaatsen. Dit heeft te maken met het feit dat wij in klas 1 al een aantal zorgleerlingen hebben op een groep van 22 leerlingen. De mentor + vakleerkrachten hebben hun handen vol aan deze groep nu en daarom hebben wij besloten de groep zo te laten. (...) Eventueel kan ik nagaan of er plaatsing mogelijk is op L of M(partnerscholen).”
- Verder zegt Mavo geen ondersteuningsaanbod te hebben voor autistische leerlingen.

Jurisprudentie

- Gesch.cie:
- School heeft nagelaten ondersteuningsbehoefte II precies vast te stellen.
- School had dit moeten toetsen aan eigen schoolontwikkelingsprofiel en aan ondersteuningsplan SWV: allemaal niet gedaan.
- School kan niet volstaan met mededeling dat er geen aanbod is voor autistische leerlingen zonder eerst dit onderzoek goed uit te voeren.
- Noemen partnerscholen is niet aan de orde, nu school niet zelf heeft onderzocht of ondersteuning binnen eigen school mogelijk is.
- *Uitspraak:*
- *Verweerder had derhalve de precieze ondersteuningsbehoefte van D moeten vaststellen en vervolgens moeten beoordelen of dat binnen de basis- of extra ondersteuning gebracht zou moeten worden. De vraag of D is aangewezen op voortgezet speciaal onderwijs is derhalve nog niet beantwoord.*
- *De Commissie concludeert dan ook dat verweerder niet heeft voldaan aan de zorgplicht en zal het verzoek als gegrond beoordelen.*

Jurisprudentie: wat houdt onderzoek vaststellen ondersteuningsbehoefte in?

- *Zelfde uitspraak:*
- *Verweerder had op grond van artikel 2 Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ) dienen te onderzoeken of Mavo C de extra ondersteuning in de vorm van doeltreffende aanpassingen zelf kon bieden, tenzij deze voor Mavo C een onevenredige belasting zouden vormen (Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3, p. 17).*

Jurisprudentie

- Zelfde uitspraak 18-12-2014:
- Bij passend aanbod andere school:
  - *In het overleg met de ouders dient de school te*
  - *bespreken welke scholen binnen het samenwerkingsverband relevante expertise hebben en*
  - *ouders kunnen aangeven welke voorkeuren zij hebben als het gaat om bijvoorbeeld de*
  - *thuisnabijheid of de richting van de school (Kamerstukken II 2011/12, 33 106, p. 3, p. 17).*
  - *Wanneer verweerder tot de conclusie zou komen dat Mavo C niet de benodigde ondersteuning kan*
  - *bieden, dient conform bovenstaande te worden gehandeld.*

Jurisprudentie: geen categorie uitzonderen van zorgplicht

- Zelfde uitspraak 18-12-2014:
- In schoolondersteuningsprofiel staat:
  - *Wij plaatsen*
  - *leerlingen die binnen het ondersteuningsaanbod van de school passen. (...) Wij kunnen*
  - *leerlingen met ernstig sociaal-emotionele problematiek of andere (gediagnosticeerde)*
  - *beperking zeer beperkt plaatsen.”*
- *De Commissie merkt hierbij op dat het schoolondersteuningsprofiel van Mavo C, zich enigszins moeizaam verdraagt met de uitgangspunten van passend onderwijs en hetgeen is vastgelegd in het ondersteuningsplan, aangezien er sprake is van een categorische beperking van de plaatsing van “leerlingen met ernstig sociaal-emotionele problematiek of andere (gediagnosticeerde) beperking” (zie onder 12 van paragraaf 2, de feiten).*
- *In de ‘Zesde voortgangsrapportage passend onderwijs’ (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, november 2014) is te lezen dat passend onderwijs op basis van ervaringen steeds verder zal worden ontwikkeld. Deze gedachte komt ook tot uiting in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Tegen deze achtergrond lijkt het raadzaam dat Mavo C het schoolondersteuningsprofiel meer afstemt op de uitgangspunten van passend onderwijs.*

Jurisprudentie: volg eigen procedure!

- Uitspraak 18-9-2014:
- Bao-advies is vmbo met lwoo. Rvc-beschikking is afgegeven.
- Leerling heeft adhd met medicatie.
- Toelatingsprotocol school en SWV: advies bao is doorslaggevend.
- VO-school: plaatst leerlinge op OPDC, en deelt ouders dit mee (geen overleg met ouders vanwege tijdsdruk). Reden: extra ondersteuning nodig op pedag/didactisch vlak, sociaal-emotioneel en werkhouding.
- Uitspraak gesch. Cie:
  - School handelt in strijd met toelatingsprotocol (advies bao is leidend)
  - School handelt in strijd met uitplaatsingsprotocol bij OPDC-plaatsing, geen besluit PCL+
  - Geen overleg geweest met ouders en bao-school over passend ondersteuning (wel beleid SWV)
  - Er is geen OPP opgesteld, geen overleg met ouders hierover
  - Niet nagegaan of vanwege ADHD doeltreffende aanpassingen mogelijk waren op vmbo school (WGBH/CZ)
  - Voor plaatsing OPDC onvoldoende gronden omdat voor leerproblemen vmbo is geadviseerd en geïndiceerd.

Jurisprudentie: zelf onderzoek doen, niet verwijzen naar eerder gedaan passend aanbod door andere school of SWV

- Uitspraak 23-10-2014:
- Bao-advies: vwo, II met asperger/hoogbegaafd
- Aanmelding bij gymnasium, school weigert toelating, met verwijzing naar eerder gedaan passend aanbod door swv, nl. cluster 4 school met vwo-aanbod
- *Uitspraak cie:*
- *School heeft verzuimd zelf onderzoek te doen naar ondersteuningsbehoefte. Mag niet lenen op eerdere uitspraak. In dossier ook geen schriftelijke bevestiging te vinden van standpunt vso-school.*
- *Kan ook niet want dan had er een tlv moet liggen en die is er niet.*
- *Geen onderzoek naar ondersteuningsbehoefte leerling uitgevoerd (onderzoeksplicht geschonden)*
- *Ouders betwisten passend aanbod: geen overleg gevoerd met ouders.*
- *Geen onderzoek gedaan naar mogelijkheden ondersteuning door school.*
- *Advies: besluit intrekken en alsnog onderzoek doen en overleg met ouders voeren.*

Jurisprudentie zorgplicht

- Uitspraak 9 maart 2015
- Weigering toelating basisonderwijs vanwege benodigde 1 op 1 ondersteuning in de klas door onderwijs-assistent; gebrek aan financiële middelen, onderzoek eigen ortho: speciaal onderwijs is passender (II 4jaar, revalidatiecentrum, algehele ontwikkelingsachterstand)
- 2^e gesprek met ouders geweigerd door school; ouders willen met school alternatieve extra ondersteuning bespreken. School wil alleen praten over andere scholen.
- Commissie:
  - school geen zorgvuldig onderzoek gedaan naar arrangement extra ondersteuning, plusmiddelen SWV
  - eigen procedure niet gevolgd conform ondersteuningsplan: ib-er doet onderzoek, brengt advies uit aan de school en betreft ouders hierbij: is niet gedaan.

Jurisprudentie: OPP

- Uitspraak 25 maart van bezwaaradviescie tlv
- Instemmingsrecht ouders op handelingsdeel OPP geldt niet (wet staat dit niet toe, past niet bij zorgplicht schoolbestuur) wel op overeenstemming gericht overleg
- Deskundigenadvies betekent niet onafhankelijke deskundigen

NijkampConsult

| www.nijkampconsult.nl

| info@nijkampconsult.nl

| T. 06 55 26 22 12